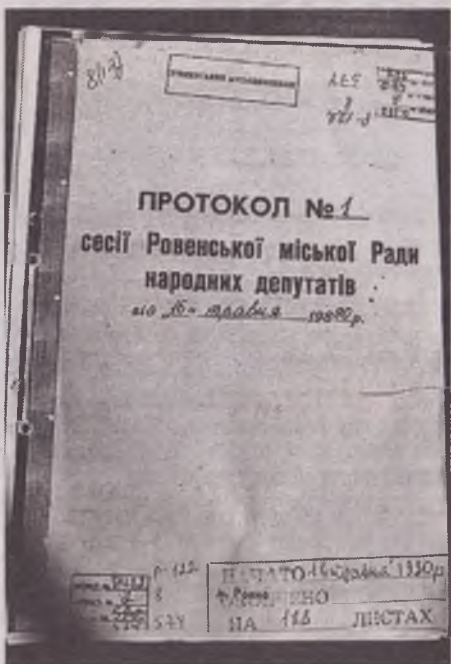

Забіг за демократією

Як Вадим Сабадишин змінив історію Рівного

16 травня 1990 року новообрана рада на решті зібралася на сесію у великій залі тодішнього «будинку політосвіти». У малому залі цієї споруди досі засідає обласна рада, а решту тепер займає ЦНАП. Виявилось, що кількість так званих комуністів і так званих демократів практично однакова. Чому «так званих»? Тому що комуністами тоді формально були ледь не всі депутати. Тепер це виглядає так, що половина депутатів хотіла змінити владу в Рівному, а половина — залишити все по-старому.

Вперше запроваджену тоді, а потім скасовану посаду «голови міської ради» так звані комуністи без боротьби віддали так званим демократам, які висунули інженера «Газотрону» Марчука. Головним було голосування за голову міськвиконкому, яку хотів зберегти за собою чинний голова Марков. «Демократи» ж пропонували інженера «Азоту» Федіва. За списком у раді було на той момент 179 депутатів. У результаті все вирішив один голос — за Федіва проголосувало 90 депутатів, за Маркова — 89! Цей вирішальний голос, як потім виявилось, належав Вадиму Сабадишину, який тоді працював на «Газотроні». Ми попросили пана Вадима згадати, як це було:

— Тоді все було інакше. Не було цієї надмірної політизованості. Ми йшли на вибори зі своїми ідеями, а не з політичними гаслами. Сам я не місцевий, але після навчання мене направили на роботу до Рівного, де я працював на заводі «Газотрон». Там і почав займатися політичною діяльністю. Мене висували від молодіжного демократичного блоку, округ був на вулиці Ніколаєва (тепер Грушевського). За місце у раді змагалися більше десяти кандидатів. Тоді була така система, що для перемоги на окрузі слід було

набрати понад 50 відсотків голосів. Якщо цього не ставалося, призначався другий тур, до якого виходили кандидати з найбільшою підтримкою. В кожного була різна тактика. За когось носили партійні листівки. Особисто я пішов у народ та намагався поговорити з кожним виборцем. Я ще тоді звернув увагу, що мої думки про незалежність поділяли багато виборців. Так я і виграв.

Мобільних телефонів тоді не було, і я з якихось причин не отримав запрошення на засідання 16 травня. Тому був у цей час на роботі. Раптом мене покликали до

телефону. Телефонували колеги-депутати. Повідомили, що починається голосування за голову міськвиконкому, і на рахунок кожен голос. Я зрозумів, що маю бути там. Довелося бігти. Якби хтось зафіксував час, за який пробіг від вулиці Гагаріна, то, мабуть, це був би рекорд. Однак воно того вартувало. У той час не було ніяких маніпуляцій: все рахували чесно, був контроль за кожним голосом. Коли я прибіг, то голосування уже доходило до завершення, проте я ще встиг віддати свій голос. За 15 хвилин комісія усе підрахувала та оголосила, що з різницею в один голос керівником міськвиконкому обраний Іван Федів. Після оголошення усі розсміялися та стали мене вітати. Так було обрано першого демократичного міського голову. Цей успіх був першою великою перемогою демократичних сил у Рівному.

Після цього голосування місто зажило новим життям. І хоча ще існував Радянський Союз і майже всім керували з міськкомуністичної партії, не рахуватися з вибором народу вже було не можна. Комуністам, які залишалися при владі в області та республіці, доводилося домовлятися із законно обраним керівництвом Рівного. Те ж саме було у Києві, Львові, Тернополі та ще кількох містах, з яких, власне, і почалася українська демократія і без яких не було би потім незалежної України.

Іван Федів став не лише першим демократично обраним керівником Рівного. Він був також першим і поки що останнім керівником нашого міста, який залишив посаду з власної ініціативи 1993 року, передавши її своєму першому заступнику Володимиру Морозу, котрий за рік був обраний міським головою, а на наступних виборах 1998 року програв Віктору Чайці.

Богдан СЛОНЕЦЬ.

Тридцять років тому влада у Рівному була вперше в історії обрана демократичним шляхом — у більшості бюлетенів для голосування на виборах депутатів до міськради був не один кандидат, а декілька. Попри це, все йшло до того, що містом будуть керувати ті самі люди, що й до того. Першу сесію міської ради планували провести ще у квітні, коли було обрано понад дві третини депутатів. Якби так сталося, влада залишилася б тою самою, оскільки «демократи» серед обраних були у меншості. На щастя, один із депутатів, який згодом заснував газету «Рівне вечірнє», встиг за півгодини зібрати серед колег належну кількість підписів за те, щоб провести сесію у травні, коли на повторних виборах буде обрано решту депутатів.